

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.314/2012/2.szám

A Szegedi Ítéltábla a Mezei és Vancsura Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Mezeiné Dr. Nyitrai Beáta ügyvéd) által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti lakos felperesnek - az M és B Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Molnár Iván ügyvéd) által képviselt **(I.rendű alperes neve, címe)** alatti székhelyű I. rendű, **(II.rendű alperes neve)** ugyanottani lakos II. rendű és **(III.rendű alperes neve)** ugyanottani lakos III. rendű alperesek ellen hibás teljesítésből eredő kártérítés és egyéb iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2012. március 7. napján kelt - 2012. április 25-én 16. sorszám alatt kiegészített - 3.P.21.950/2011/13. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 15. és 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg a II. és III. rendű alpereseknek személyenként 200.000,- (Kettőszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget és az államnak - külön felhívásra - 1.118.900,- (Egymillió-egyszáztizennyolcezer-kilencszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A II. és III. rendű alperesek házastársak, mindketten az I. rendű alperesi gazdasági társaság tagjai, egyben önálló képviseleti joggal rendelkező törvényes képviselői. Több éve baráti kapcsolatban álltak a felperessel.

A felperes és az I. rendű alperes között - szóban - 2007. tavaszán vállalkozási szerződés jött létre a felperesi tulajdonban álló **((település, utca, házszám))** alatti ingatlanon létesítendő családi ház kivitelezésére. Ennek keretében az I. rendű alperes kötelezettséget vállalt a kőműves munkák elvégzésére, az épület szerkezetének felépítésére, a szigetelési, vakolási munkákra, az ajtók beállítására, a térkövek lerakására és az egyéb burkolásokra.

A szerződést kötő felek a vállalkozói díj összegében nem állapodtak meg, a felperes azonban vállalta az építkezés kapcsán felmerülő alperesi üzemanyag költségek megtérítését. A terveket a felperes szolgáltatta.

A kivitelezés 2007. májusában kezdődött meg.

A megrendelő utóbb észlelte, hogy a hidegburkolás minősége sem a ház lakórészében, sem a pincerészben nem megfelelő, ezért azokat nem vette át. A hibák következtében az I. rendű alperes további munkálataira nem tartott igényt, a kivitelező az építkezésről 2008. március 12-én levonult.

A 2008. április 2-án született „jótállási nyilatkozat” szerint az I. rendű alperes képviselőjében a II. rendű alperes ügyvezetőként és magánszemélyként nyilatkozott, hogy a perbeli családi ház építésével kapcsolatosan jótállást vállal a pincerész valamennyi helyiségére, a garázsfeljáróra, a beltéri lépcsőházra és lépcsőre, a kültéri lépcsőre és annak oldalfalára, az utcafront felőli és az üvegház előtti kültéri teraszra, valamint a teljes lakásra azzal, hogy a bejelentett jótállási igényt 15 naptári napon belül megvizsgálja.

Ezzel egyidőben nyilatkozott, hogy a felperestől az érintett családi ház építésére 2007. március 1. napjától 2008. március 21-ig terjedő időszakban összesen 10.560.000,- Ft-ot vett át vállalkozói díj, illetőleg anyagköltség jogcímén. A nyilatkozatot a II. rendű alperes írta alá az I. rendű alperes képviselőjében és magánszemélyként.

A felperes 2008. április 19-re műszaki átadás-átvételi eljárást tűzött ki, melyen a felelős műszaki vezető és a megrendelő jelent meg. A jegyzőkönyv szerint a vállalkozó által elvégzett munkafázisok közül a lakó- és pincerész burkolását a megrendelő nem vette át a minőségi hiányosságok miatt, melynek következtében azokat más vállalkozóval felszedette, újraburkoltatta az aljzatbeton kiegyenlítését követően. Rögzítették a kijavítást követő műszaki állapotot, a fennmaradt - kisebb mértékű - hibákat.

A 2008. április 25-re kitűzött újabb átadás-átvételi eljárásról szintén jegyzőkönyv készült. Eszerint azon megjelent az I. rendű alperes képviselőjében a II. rendű alperes, a II. rendű alperes, mint magánszemély és a felperes. A vállalkozó a jegyzőkönyvben elismerte a lakótér felső részén az újraburkolás és a feltárt egyéb hiányosságok kijavításának szükségességét, köztük az ajtók nem megfelelő méretezését, továbbá, hogy a pincerészben a burkolás nem I. osztályú minőségű. Mindezekkel kapcsolatosan vállalta a kijavítás díjának és anyagköltségének megtérítését. Megállapították, hogy a garázslejáró nem használható, a vállalkozó azonban utalt arra, hogy az tervezési hiba következménye. A bitumenes szigetelés kapcsán azt nyilatkozta, az mind a külső, mind a belső oldalon megtörtént. A megrendelő újabb elszámolás elkészítését kérte. A jegyzőkönyvben „a vállalkozó és II. rendű alperes neve magánszemély” vállalta, hogy 2.000.000,- Ft-ot 2008. május 16-ig átad a megrendelőnek.

Az I. rendű alperes 2008. május 7-én utólagos elszámolást készített, melyben az elvégzett munkák után járó, még nem teljesített vállalkozói díját 9.402.700,- Ft-ban, anyagköltségét 901.900,- Ft-ban tüntette fel. Rögzítette, hogy az átadott számlák értéke 3.634.000,- Ft. Tartalmazta az okirat, hogy a felperestől 10.560.000,- Ft-ot vett át munkadíj és anyagköltség címén a 2008. március 21-ig terjedő időszakra. Elismerte az elvégzett burkolási munkák minőségi hibáit, vállalta ezek bontási költségét, valamint az újraburkolás anyagköltségét. A burkolás díjának megtérítésére

azonban nem vállalt kötelezettséget, mivel korábban az általa elvégzett - utóbb hibásnak bizonyult - munkafázisokra vállalkozói díjat nem számított fel.

Az utólagos elszámolást a felperes nem fogadta el.

A 2010. júniusában bekövetkezett nagy esőzésekkor a pince beázott.

A felperes keresetét a Kecskeméti Városi Bíróságon terjesztette elő. Az ezt követő másodfokú eljárásban a keresetét felemelte, ezért a Bács-Kiskun Megyei Bíróság a városi bíróság ítéletét 2.Pf.21.203/2011/5. számú végzésével - a Pp. 23. § (1) bekezdésére utalással - hatályon kívül helyezte és elrendelte az ügy áttételét a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Bács-Kiskun Megyei Bíróságra.

A felperes a megismételt eljárásban keresetében 13.986.285,- Ft és járulékai egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az I-III. rendű alpereseket. Kereseti kérelmének indokolása szerint a családi ház kivitelezésére irányuló vállalkozási szerződés közte, valamint az I. és II. rendű alperesek között jött létre. Utóbbi vállalkozói minőségét - álláspontja szerint - alátámasztják az általa 2008. április 2-án és 25-én magánszemélyként is aláírt okiratok. Mivel a vállalkozók hibásan teljesítettek, a megfizetett 10.560.000,- Ft vállalkozói díjból - az I. és II. rendű alperesek írásbeli kötelezettségvállalása alapján - 2.000.000,- Ft visszajár. A hibás teljesítéssel összefüggésben szükségessé vált a hibák kijavítása, ezek kapcsán további 11.986.285,- Ft megfizetését igényelte jótállás, kijavítási költség, illetőleg kártérítés jogcímén. Ezek között szerepelt a burkolás, a pinceszigetelés, a gépkocsilejáró újrakészítése és a nyílászárók beállítása. A III. rendű alperessel szembeni igényét az 1952. évi IV. törvény (Csjt.) 30. § (2) bekezdésére hivatkozással - házastársi közös vagyont terhelő tartozás jogcímén - terjesztette elő. Amennyiben a bíróság nem állapítaná meg perbeli jogviszonyban a II. rendű alperes vállalkozói minőségét, vele szemben követelését - eshetőlegesen - a Ptk. 272. § (1) és (2) bekezdésében szabályozott kezességre hivatkozással terjesztette elő. Álláspontja szerint a 2008. április 25-i jegyzőkönyvbe foglalt II. rendű alperesi nyilatkozatok alapján a kezességvállalás ténye megállapítható.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Állították, vállalkozási jogviszony a felperes és az I. rendű alperes között jött létre. A II. rendű alperes nem volt alanya a szerződésnek, és kezesi helytállási kötelezettséget sem vállalt, az általa aláírt okiratokat ekként értelmezni nem lehet. Mindezekből következően a III. rendű alperes felelőssége a Csjt. hivatkozott rendelkezése alapján sem állhat fenn. Az I. rendű alperes ugyanakkor elismerte, hogy a felperes 10.560.000,- Ft vállalkozói díjat teljesített, álláspontja szerint azonban részére ezen a jogcímén 18.116.549,- Ft jár. Nem vitatta a hibás teljesítés tényét bizonyos munkafázisok tekintetében, melyekkel összefüggésben a felperest 1.599.258,- Ft javítási költség illeti meg. Az így mutatkozó különbözeti összegre beszámítási kifogással élt. Felelősségének terjedelmével kapcsolatban az általa csatolt magánszakértői véleményre utalt.

Az elsőfokú bíróság - kiegészített - ítéletével az I. rendű alperest a kereseti kérelem szerint marasztalta, míg a II-III. rendű alperesekkel szemben előterjesztett keresetét elutasította. Határozatának indokolásában megállapította, hogy a felperes és az I. rendű alperes között jött létre vállalkozási szerződés, abban szerződő félként a II. rendű alperes nem szerepelt. A szerződéskötéskor és a jogviszony tartama alatt a II. rendű alperes - ügyvezetőként - a társaságot képviselte, eljárását a jogi személy magatartásának kell betudni. Rámutatott, a szerződés létrejött annak ellenére, hogy

a vállalkozói díj mértékében a felek konkrétan nem állapodtak meg, mivel a teljesítéskor a díj kiszámítható volt. Szerződési akaratuk valójában arra irányult, hogy a vállalkozói díj utólagos, tételes felméréssel kerüljön meghatározásra. Kifejtette, a II. rendű alperes 2008. április 25-i jegyzőkönyvben szereplő nyilatkozata nem tekinthető kezességvállalásnak, az az erre vonatkozó törvényi követelményeknek nem felel meg. Álláspontja az volt, mindezek miatt nem lehet alapos a III. rendű alperessel szembeni, a Csjt. 30. § (2) bekezdésére alapított kereset sem. A hibás teljesítéssel okozati összefüggésben előterjesztett igényekről való döntés során a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleménye alapján megállapította a hibás teljesítés tényét a pince vizesedésével, a burkolással, az ajtóbeállítással és a garázslejáró kivitelezésével kapcsolatosan. A szakvélemény és a csatolt okiratok a követelést összecszerűen is bizonyítják. Alaptalannak találta ugyanakkor az előterjesztett beszámítási kifogást, mivel a per adatai szerint a teljesített vállalkozói díj arányban áll az elvégzett munkával.

Az ítélettel szemben, annak részbeni megváltoztatása, a II. és III. rendű alperesek egyetemleges marasztalása, a javukra megítélt perköltség mérséklése, továbbá a felperes terhére megállapított 839.200,- Ft fellebbezési illeték megfizetésére kötelezés mellőzése érdekében a felperes terjesztett elő fellebbezést. Indokolásában fenntartotta az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi érveit. Kiemelte, a vállalkozási szerződés a felperes, valamint az I. és II. rendű alperesek között jött létre, amit álláspontja szerint mind a perbeli nyilatkozatok, mind a csatolt okiratok igazolnak. Hangsúlyozta, nem a mögöttes tagi felelősség, vagyis a magánszemély ügyvezető felelőssége alapján indított pert a II. és III. rendű alperesekkel szemben. A terhére megállapított perköltség kapcsán kifejtette, az eljárás folyamán az alperesek magatartása mindvégig a per elhúzására irányult, beadványaik sem a per adataival, sem az alkalmazásra kerülő jogszabályi rendelkezésekkel nem álltak összhangban. Kiemelte továbbá, hogy mindhárom alperes jogi képviselőt ugyanazon ügyvéd látta el. A sérelmezett illetékfizetési kötelezettséggel összefüggésben álláspontja az volt, hogy a Bács-Kiskun Megyei Bíróság (Kecskeméti Törvényszék) előtt folyt másodfokú eljárásban nem a felperesi keresetfelemlés, hanem az alperesi ellenkérelem hiányosságai miatt nem született érdemi határozat, következésképpen a felmerült fellebbezési eljárási illetéket az alpereseknek kell megfizetniük.

A II. és III. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletét - annak fellebbezett részében - helybenhagyni kérték helyes indokai szerint. Hangsúlyozták, a II. rendű alperes nem egyéni vállalkozó, nem számlaképes.

A fellebbezés alaptalan.

A fellebbezés kizárólag a II. és III. rendű alperesekkel szembeni elutasító rendelkezést érintette, ezért az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet csak ebben a körben vizsgálta (Pp. 253. § (3) bekezdés). Etekintetben az elsőfokú bíróság ítélete helyes indokokat tartalmaz, érveivel az ítélet tábla egyetért.

Az eljárás során vitás volt a felek között, hogy a jogviszonyban ki minősült vállalkozónak. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a vállalkozási szerződést (Ptk. 389. §) kivel kötötte meg. Miután a

szerződéskötés időpontjában még nem volt alaki érvényességi kellék az építési-vállalkozási szerződés írásba foglalása, ennek elmaradása a felperes számára csupán azzal a jogkövetkezménnyel járt, hogy a szerződés lényeges, illetőleg a jogvita elbírálása szempontjából releváns tartalmát egyéb bizonyítási eszközökkel kellett igazolnia.

Az, hogy az I. rendű alperesi gazdasági társaság - amelynek képviselőjében mindvégig a II. rendű alperes járt el - vállalkozói pozícióban alanya volt a szerződésnek, nem volt vitatott. A II. rendű alperes ugyanakkor a szerződéskötés - és a teljesítés - során ügyvezetői jogviszonyával összefüggésben, a jogi személy tevékenységi körében járt el, következésképpen magatartását a jogi személy magatartásának kell „betudni”. Az nem minősülhet egyidejűleg a jogi személy magatartásának és olyan cselekménynek, amelyért saját személyében - magánszemélyként - tartozna polgári jogi felelősséggel (Szegedi Ítélőtábla Polgári Kollégiumának 1/2005. (VI.17.) kollégiumi ajánlása I. tételének indokolása - megjelent a Bírósági Döntések Tára 2005. évi 10. számában). Ugyanazon kivitelezési munkálatokra - egyidejűleg - nem vállalhatott kötelezettséget saját nevében és az I. rendű alperes törvényes képviselőjeként.

Ezt az álláspontot támasztja alá az is, hogy a II. rendű alperes nem egyéni vállalkozó, nem számlaképes, ennek megfelelően a számlázás is a kft. részéről történt (18/F/1. és F/2. alatt csatolt számlamásolatok). A szerződéskötéshez képest későbbi időpontban, utólagosan tett jótállási és egyéb nyilatkozatok az eredeti jogviszonyhoz kapcsolódtak, melyben a II. rendű alperes félként nem szerepelt. Ezek a nyilatkozatok nem teremtenek közvetlen vállalkozási jogviszonyt közte és a felperes közt, ugyanakkor nem bizonyítják annak korábbi keletkezését sem. A munkák műszaki átadási kötelezettsége, a jótállási nyilatkozat kiadása, mint az alanyi jogviszonyhoz kapcsolódó kötelezettségek a felperessel szerződéses jogviszonyban álló I. rendű alperest terheltek. Az okiratokat a II. rendű alperesnek magánszemélyként utólag szükségtelenül kellett aláírnia, az számára - ilyen minőségében - joghatással nem járt.

A felperes másodlagos hivatkozása szerint a II. rendű alperes utólagosan - a 2008. április 25-i jegyzőkönyvben - kezességet vállalt az I. rendű alperesi vállalkozó kötelezettségeiért.

A kezesség személyi biztosíték, annak elvállalása esetén az adós teljes vagyonán kívül a kezes teljes vagyona is fedezetül szolgál a jogosult számára. A kezes azt vállalja, hogy az eredeti kötelezett nemteljesítése esetén maga fog helyette teljesíteni (Ptk. 272. § (1) bekezdés).

A 2008. április 25-i jegyzőkönyvet a Ptk. 207. § (1) bekezdésében foglaltak szerint vizsgálva azt lehet megállapítani, hogy a II. rendű alperes abban szereplő nyilatkozatai nem tartalmazzák a kezességvállalás törvényi tényállási elemeit, mindazon lényegi tartalmi feltételeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a kezességvállalás létrejöjjön. Így nem szerepel benne, hogy vállalná, az I. rendű alperesi vállalkozó nemteljesítése esetén maga fog a felperes részére teljesíteni. Az írásba foglalt tartalom nyelvtani jelentése, a II. rendű alperes feltehető akarata és az eset körülményei sem utalnak - még áttételesen sem - arra, hogy mind a felperes,

mind a II. rendű alperes célja kezességi szerződés megkötése lett volna. Valójában a nyilatkozatból nem tűnik ki, hogy a II. rendű alperesnek, mint magánszemélynek az okiratot milyen jogi célból kellett aláírnia. Kifejezett kezességvállalási nyilatkozat hiányában kezességi szerződés nem jön létre.

Mindezek következtében - a II. rendű alperesnek a házastársi közös vagyont érintő kötelezettségvállalása hiányában - fel sem merülhet a III. rendű alperesnek a házastársi vagyonközösségi jogalapon (Csjt. 30. § (2) bekezdés) fennálló felelőssége.

Alaptalanul sérelmezte a felperes az elsőfokú bíróság perköltségre vonatkozó rendelkezését is. A Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2.Pf.21.203/2011/5. sorszámú - a Kecskeméti Városi Bíróság 18.P.21.771/2008/153. sorszámú ítéletének hatályon kívül helyezéséről és az ügynek a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Bács-Kiskun Megyei Bírósághoz történő áttételéről rendelkező - végzésének meghozatalára a felperes másodfokú eljárásban előterjesztett, a Pp. által megengedett keresetfelemelése kapcsán került sor. Az alperesek a másodfokú eljárásban előterjesztett, a felemelt kereset vonatkozásában érdemi védekezést nem tartalmazó ellenkérelme erre jogi lehetőséget nem teremt, az az érdemi döntés szempontjából bír relevanciával. A keresetmódosítással azonban a per a Pp. 23. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a megyei bíróság (törvényszék) hatáskörébe került, ahogy ezt a végzés indokolása is rögzíti. Mivel a per eljárás egységes, a megismételt eljárást követően az elsőfokú bíróságnak az addig felmerült összes perköltség viseléséről - a peresztesség-pernyertesség arányát figyelembe véve - döntenie kellett (Pp. 78. § (1) bekezdés, 81. § (1) bekezdés, 252. § (4) bekezdés). Miután a II. és III. rendű alperesek a velük szemben előterjesztett kereseti kérelmek tekintetében teljes egészében pernyertesek lettek, alappal tarthatnak igényt a teljes pertárgyérték alapulvételével megállapított, jogi képviselőjükkel összefüggésben felmerült perköltségre, melynek szükségszerűen részét képezte a Bács-Kiskun Megyei Bíróság végzésében megállapított költség is. Ilyen körülmények között az összesen 600.000,- Ft összegű elsőfokú eljárási költség a két alperes vonatkozásában nem tekinthető eltúlzottnak, mivel a per tárgyának értéke - velük szemben - személyenként a 10.000.000,- Ft-ot meghaladta. Ez az ügyvédi munkadíj nem éri el a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja szerinti mértéket.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított, összesen 600.000,- Ft elsőfokú eljárási költség a II. és III. rendű alperesek egyetemlegesen jogosultak, tekintettel a velük szemben előterjesztett kereseti kérelmek jogalapjára, amely egységes pertársaságukat feltételezi (Pp. 51. § (1) bekezdés).

A másodfokú eljárásban a felperes teljes egészében peresztes lett, fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles megfizetni a pernyertes II. és III. rendű alperesek - mint egyetemleges jogosultak - másodfokú eljárásbeli jogi képviselőjével összefüggésben

- 7 -

Pf.I.20.314/2012/2.szám

felmerült másodfokú eljárási költségét, melynek összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései alapján - a jogi képviselő által kifejtett munkamennyiséggel arányosan - határozta meg.

Ugyancsak köteles megfizetni a személyes illetékfeljegyzési joga folytán előzetesen le nem rótt 1.118.900,- Ft összegű fellebbezési eljárási illetéket (1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdés, 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 15. § (1) bekezdés).

Szeged, 2012. november hó 8. napján

Dr. Kemenes István sk.
a tanács elnöke

Dr. Kiss Gabriella sk.
előadó bíró

Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla sk.
táblabíró